

§ 24. Робота з графічними об'єктами

Вивчивши цей параграф, ми:

навчимося додавати рисунки до тексту документа;

дізнаємося про основні параметри розміщення рисунків у тексті;

навчимося здійснювати форматування рисунків;

з'ясуємо, як працювати з фігурним текстом та із вбудованим текстовим редактором.

====24.1. Додавання готових рисунків=====

Microsoft Word надає широкий вибір можливостей з ілюстративного оформлення документів. Користувач має змогу вставити в документ рисунок, створений іншими засобами, або намалювати свій. Крім рисунків, Word дозволяє містити в документах багато інших засобів ілюстрування: фігурний текст, кольорові рамки тощо.

Роботу з графічними засобами в Word забезпечує спеціальна панель інструментів *Малювання* (рис. 24.1), яку можна відобразити за допомогою кнопки панелі інструментів *Стандартна* або пункту меню Word *Вигляд* → *Панелі інструментів* → *Малювання*.

Рис. 24.1. Панель інструментів *Малювання*

Додати в документ рисунок, створений раніше іншими засобами опрацювання графічної інформації, можна декількома способами:

- за допомогою кнопки панелі інструментів *Малювання* (або пункту меню *Вставка* → *Малюнок* → *Картинки*) в документ можна додати картинку з колекції Microsoft Office;
- за допомогою кнопки панелі інструментів *Малювання* (або пункту меню *Вставка* → *Малюнок* → *Із файлу*) в документ можна додати рисунок, записаний на зовнішньому носії;
- рисунок із майже будь-якого графічного додатка можна скопіювати через буфер обміну.

====24.2. Типи розміщення рисунків у документі=====

Існують два основні типи *розміщення рисунків* у документі: в тексті та незалежно від тексту.

При розміщенні рисунка *в тексті* він додається на поточному місцеположенні курсора і трактується просто як великий символ. Тобто рисунок переміщується разом з текстом, копіюється, видаляється подібно символу. Як правило, при додаванні рисунка одним з наведених вище трьох способів він вставляється саме в текст.

При розміщенні рисунка *незалежно від тексту* рисунок не прив'язується до тексту, тобто переміщення тексту не впливають на місцеположення рисунка.

Розміщення рисунка незалежно від тексту можна здійснити з перекриттям тексту та без перекриття.

При додаванні рисунка з перекриттям текст документа залишається незмінним, рисунок розміщується поверх або під текстом. При розміщенні поверх тексту частина тексту стає невидимою.

Наприклад:

під текстом   поверх тексту

При додаванні рисунка без перекриття текст документа розсувається для вміщення рисунка. Говорять ще, що текст обтікає рисунок. Існує декілька способів обтікання: зліва, справа, двостороннє (рядок тексту може починатися зліва, а продовжуватися справа), у дві колонки (малюнок розділяє текст на дві колонки — спочатку читається текст зліва від рисунка, потім справа), з урахуванням контуру рисунка (рядки тексту мають різну довжину в залежності від контуру рисунка).

Наприклад:

двостороннє   по контуру   зліва

Для того щоб встановити тип розміщення рисунка в документі, треба виділити його, після чого скористатися кнопкою на панелі інструментів *Малювання*. Альтернативно можна скористатися вкладинкою *Положення* діалогового вікна *Формат об'єкта*, яке викликається пунктом меню *Формат* → *Об'єкт*.

====24.3. Форматування рисунків=====

Microsoft Word дозволяє здійснювати **форматування рисунків** шляхом зміни їх параметрів. Кожний рисунок має свій набір параметрів, склад яких залежить від способу створення рисунка та типу його розміщення в тексті.

Для рисунка, що створений в іншому графічному додатку та розміщений у *тексті*, можна змінювати тільки його розміри. Для цього треба виділити рисунок, після чого по його краях з'являться маленькі чорні квадратики. Розміри рисунка будуть змінюватися при перетягуванні мишею цих квадратиків.

Для рисунків, розміщених *незалежно від тексту*, можна змінювати такі параметри.

1. **Розміри** та **кут повороту** відносно країв документа. Для цього треба виділити рисунок, після чого по його краях з'являться декілька маленьких білих кружків (для зміни розмірів) та один зелений (для обертання). Приклад рисунка з колекції Microsoft Office наведено на рис. 24.2.

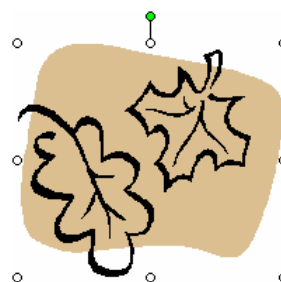

Рис. 24.2. Приклад рисунка після виділення

2. **Обрамлення**. Тип, колір та товщина рамки рисунка встановлюються на вкладинці *Кольори та лінії* діалогового вікна *Формат рисунка*, яке викликається пунктом меню *Формат* → *Малюнок*.

3. **Заливка** (для деяких типів рисунків). Тип, колір та візерунок заливки встановлюються в тому самому діалоговому вікні та на тій самій вкладинці, що й об'єкт об'єкта.

4. **Яскравість і контрастність**. Ці параметри встановлюються на вкладинці *Малюнок* діалогового вікна *Формат малюнка*.

====24.4. Робота з фігурним текстом=====

Microsoft Word дозволяє користувачам розміщувати в документах *фігурний текст*, або текст WordArt. Зазвичай цей текст використовується для оформлення заголовка документа, підписів до ілюстрацій тощо. Користувач може обрати один з 30 різноманітних стилів фігурного тексту.

Додавання фігурного тексту виконується в Microsoft Word подібно до додавання картинок. Цю операцію можна виконати за допомогою кнопки панелі інструментів *Малювання* або пункту меню *Вставка* → *Малюнок* → *Об'єкт WordArt*. У діалоговому вікні, яке з'явиться на екрані після виконання цих дій, необхідно вказати текст надпису, його стиль, шрифт та розмір — і фігурний текст буде розміщено в документі *незалежно від тексту*.

Перетворення фігурного тексту (зміна розмірів, обертання тощо) виконується аналогічно до рисунків та картинок.

Приклади фігурного тексту:

====24.5. Вбудований графічний редактор=====

Microsoft Word надає користувачам можливість створювати нескладні графічні зображення прямо в тексті документа. Для цього у Word вбудований невеликий графічний редактор (векторного типу), інструментарій якого розташований на панелі інструментів *Малювання* (рис. 24.1).

Графічний редактор дозволяє виконувати такі операції.

1. Побудова графічних примітивів.

До основних *графічних примітивів* відносяться: відрізок, коло (овал), прямокутник, стрілочка, а також набір так званих автофігур. Побудова графічних примітивів здійснюється за допомогою миші шляхом позначення вузлових точок (наприклад, для відрізка це його кінці, для прямокутника — протилежні вершини).

2. Зміна кольору зображення.

Примітиви малюються чорним кольором. Потім їх колір можна змінити на один з понад 16,7 млн кольорів. Крім того, для внутрішньої частини прямокутників та овалів можна встановити заливку декількома способами: суцільну, градієнтну, текстурну тощо.

Суцільну заливку одним кольором можна встановити за допомогою кнопки панелі інструментів *Малювання*.

Інші способи заливки (серед яких є багато цікавих) встановлюються за допомогою діалогового вікна *Способи заливки*, яке викликається за допомогою цієї самої кнопки панелі інструментів *Малювання*

Градієнтна заливка означає плавний перехід одного кольору в інший. Вона встановлюється на вкладинці *Градієнтна* діалогового вікна *Способи заливки* (рис. 24.3).

При текстурній заливці внутрішня площадка примітива заповнюється однією із запропонованих Word текстур.

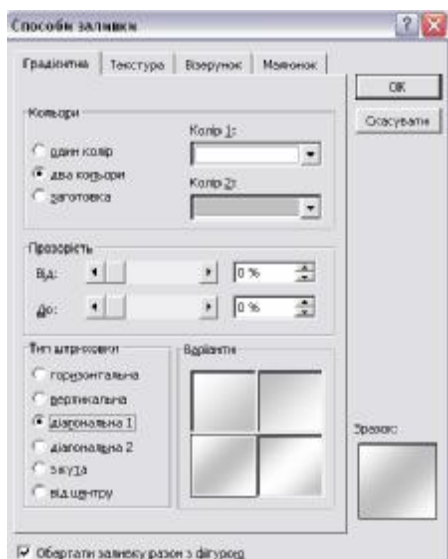

Рис. 24.3. Діалогове вікно *Способи заливки*, вкладка *Градiєнтна*

4. Додавання текстових фрагментів.

Додавання тексту до рисунків здійснюється за допомогою кнопки панелі інструментів *Малювання*

Текстура — це візерунок складної конфігурації, який зазвичай імітує природні візерунки: мармур, морські хвилі тощо.

3. Перетворення примітивів.

Зміна розмірів примітивів виконується подібно до зміни розмірів рисунків.

Крім того, у деяких з автофігур можна змінювати конфігурацію. При виділенні таких автофігур у них, крім білих квадратиків по контуру, з'являється жовтий ромб. Перетягуючи мишею цей ромб, можна суттєво змінювати зовнішній вигляд фігури (наприклад, довжину променів зірочки).

У контурів фігур можна змінювати тип (наприклад, на пунктирний, штриховий тощо) та товщину. Багатьом примітивам можна додавати ефект об'єму або тіні.

ВИСНОВКИ

Microsoft Word дозволяє додавати до тексту документа різноманітні ілюстрації. Додавання рисунків можна здійснювати декількома способами. Додати рисунок, який зберігається в пам'яті комп'ютера, можна за допомогою буфера обміну або через діалогове вікно Додати малюнок, яке викликається за допомогою меню *Вставка*. Microsoft Word має також вбудований графічний редактор векторного типу, який дозволяє створювати рисунки прямо на тлі документа. Інструментарій цього редактора розташований на панелі інструментів *Малювання*. Важливим елементом оформлення документів цієї панелі є також фігурний текст *WordArt*. Розташування та зовнішній вигляд рисунків у документі задається сукупністю параметрів. Здійснювати форматування рисунків шляхом зміни цих параметрів можна за допомогою діалогового вікна *Формат об'єкта*, яке можна викликати за допомогою команди контекстного меню.

Контрольні питання та вправи

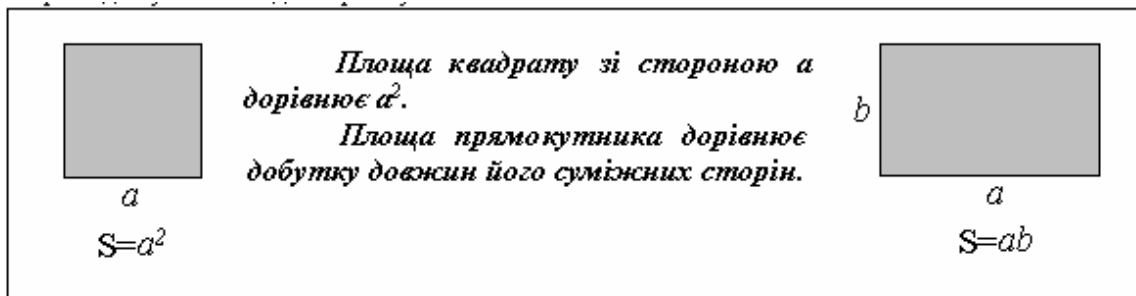
- Укажіть, які з наведених параметрів рисунків підлягають форматуванню в Microsoft Word:
  - яскравість;
  - розмір;
  - перспектива;
  - спектр.
- Укажіть, якою з наведених кнопок можна додати в документ фігурний текст *WordArt*:
  - ;
  - ;
  - ;
  - .
- Укажіть, які типи розміщення рисунка в тексті підтримує Microsoft Word:
  - поверх тексту;
  - сумісно з текстом;
  - незалежно від тексту;
  - з обтіканням тексту.
- Укажіть, якими з наведених способів можна додати до тексту документа рисунок, створений іншими додатками:
  - виконати пункт меню *Вставка* → *Малюнок* → *Із файлу*, у діалоговому вікні

- Додавання малюнка* обрати необхідний рисунок;
- б) виконати команду контекстного меню *Вставити малюнок*, у діалоговому вікні *Додавання малюнка* обрати необхідний рисунок;
- в) в іншому додатку скопіювати рисунок до буфера обміну, перейти у Word, виконати пункт меню *Правка* → *Вставити*;
- г) натиснути на панелі інструментів кнопку *Додавання малюнка*, в діалоговому вікні *Додавання малюнка* обрати необхідний рисунок.

5. Опишіть відомі вам способи, за допомогою яких можна додати до тексту документа рисунок, створений іншими додатками.
6. Опишіть основні можливості, які надає Microsoft Word по форматуванню та розміщенню рисунків у тексті.
7. Опишіть послідовність дій, які необхідно виконати для додавання до документа фігурного тексту WordArt з параметрами: розмір 40 пт, шрифт Courier New, текст «Інформатика».
8. Опишіть інструментарій вбудованого графічного редактора Microsoft Word.
9. За допомогою текстового процесора Microsoft Word створіть запрошення на вечірку за таким зразком.

10. За допомогою текстового процесора Microsoft Word створіть документ, який містить розповідь про ваш робочий день. Для ілюстрування документа скористайтеся бібліотекою картинок Microsoft Office.
11. За допомогою текстового процесора Microsoft Word створіть документ за таким зразком.

12. За допомогою вбудованого графічного редактора Microsoft Word створіть схематичне зображення вашого комп'ютера.

/// градієнтна заливка, контрастність, кут повороту, обрамлення, розміщення рисунка, текстура, фігурний текст, ///
форматування рисунка